

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ประชากร

3.2 กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอศึกษานิเทศก์ และ หัวหน้างานต่าง ๆ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2538 โดยต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่ง และปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า 12 เดือน ทุกตำแหน่ง จำแนกได้ดังนี้

3.1.1 ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 24 อำเภอ
3 กิ่งอำเภอ จำนวนดังนี้

1) หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ 12 คน และ
ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ 25 คน

รวม 37 คน

2) หัวหน้างานทั้ง 3 งาน ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
หรือกิ่งอำเภอ รวม 75 คน

3) ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

รวม 92 คน

3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัดนครราชสีมาทั้ง 24 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ

รวม 1,355 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากประชากรที่กำหนด โดยได้ขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดขึ้น จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane (ลัดดา
อะยะวงส์, 2533) ในที่นี้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ .05
ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 444 คน ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตาราง
ที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน		
1.1 หัวหน้าการฯ/ผู้ช่วยหัวหน้าการฯ	37	24
1.2 หัวหน้างานในสำนักงาน	75	50
1.3 ศึกษานิเทศก์ในสำนักงาน	92	61
รวม	204	135
2. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา		
2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	67	15
2.2 อาจารย์ใหญ่	890	203
2.3 ครูใหญ่	398	91
รวม	1,355	309
รวมจำนวน	1,559	444

กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มที่ 1 และ 2 แยกกระทำคราวละกลุ่มประชากร โดยทำการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากในแต่ละกลุ่มประชากร แล้วหาค่า ร้อยละตามตำแหน่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่คำนวณไว้ได้ จากแต่ละตำแหน่ง ในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จากนั้นใช้วิธีสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามร้อยละที่กำหนดไว้แล้ว จากทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกตามรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้อำนวยการโรงเรียน		อาจารย์ใหญ่		ครูใหญ่		รวม
/กิ่ง							กลุ่มตัว
อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัว	ประชากร	กลุ่มตัว	ประชากร	กลุ่มตัว	อย่าง
	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	
เมืองฯ	17	4	56	13	4	1	18
ขามทะเลสอ	-	-	10	2	8	2	4
ขามสะแกแสง	3	1	19	4	8	2	7
คง	-	-	43	10	13	3	13
ครบุรี	4	1	36	8	11	2	11
จักราช	1	-	49	11	16	4	15
โชคชัย	3	1	28	6	9	2	9
ชุมพวง	5	1	46	10	18	4	15
ด่านขุนทด	1	-	55	13	35	8	21
โนนไทย	-	-	52	12	23	5	17
โนนสูง	2	-	51	12	14	3	15
บัวใหญ่	-	-	57	13	29	7	20
ประทาย	1	-	40	9	23	5	14
ปักธงชัย	1	-	38	9	37	8	17
ปากช่อง	5	1	50	11	20	5	17

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกตามรายอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ผู้อำนวยการโรงเรียน		อาจารย์ใหญ่		ครูใหญ่		รวม
/กิ่ง							กลุ่มตัว
อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	อย่าง
	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	
พิมาย	9	2	36	8	16	4	14
สีคิ้ว	3	1	37	8	27	6	15
สูงเนิน	2	1	27	6	26	6	13
เสิงสาง	3	1	21	5	7	2	8
ห้วยแถลง	1	-	34	8	12	3	11
หนองบุญนา	5	1	16	4	5	1	6
บ้านเหลื่อม	-	-	8	2	9	2	4
รัตนแดง	1	-	13	3	6	1	4
แก้งสนามนาง	-	-	17	4	7	2	6
วังน้ำเขียว	-	-	25	6	6	1	7
เมืองยาง	-	-	15	3	3	1	4
สำนักตะคร้อ	-	-	11	3	6	1	4
รวม	67	15	890	203	398	91	309

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง อายุราชการ และประเภทของข้าราชการที่สังกัดอยู่

ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผลการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
 - 2) ความสามารถในการปฏิบัติงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
 - 3) ปัญหาในการดำเนินงาน ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
 - 4) ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
- ในตอนท้าย เปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม
- 4) สร้างแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5) เสนอแบบสอบถาม ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความรอบคอบและความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้
 - ความตรงด้านโครงสร้าง
 - ด้านการใช้ภาษา โดยพิจารณาความเหมาะสม และความชัดเจนของการใช้ภาษา
 - ด้านความเหมาะสมเกี่ยวกับเวลาในการตอบ
- 6) นำแบบสอบถาม ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
- 7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
- 8) ปรับปรุงและสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือ ต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูล ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปชี้แจงกับผู้ช่วยวิจัย เกี่ยวกับการนำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ ตอบ แล้วนำแบบสอบถามไปมอบให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้ผู้ที่อยู่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตอบแบบสอบถาม และขอให้ส่งแบบสอบถาม ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งในวันประชุมประจำเดือนผู้บริหารโรงเรียน และขอรับกลับคืนในวันเดียวกัน หรือในวันต่อ ๆ มา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3.4.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด รวมจำนวน 406 ฉบับ จากจำนวนทั้งหมด 444 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.44

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer Plus) ด้วยวิธีการดังนี้

3.5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีวิธีการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่า

ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5.2 ผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ปัญหาและข้อเสนอแนะ การปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม โดยใช้ t - test เพื่อเปรียบเทียบจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มผู้ให้บริการ หรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ กลุ่มผู้รับบริการ หรือกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

3.5.3 คะแนนเฉลี่ยของผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ปัญหาการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานในแต่ละข้อ แปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

1.00 - 1.50	ระดับน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	ระดับน้อย
2.51 - 3.50	ระดับปานกลาง
3.51 - 4.50	ระดับมาก
4.51 - 5.00	ระดับมากที่สุด

3.5.4 ความคิดเห็นที่เป็นอิสระ จากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทำการแยกหมวดหมู่ของความคิดเห็น บันทึกความคิดเห็นและจำนวน แล้วนำเสนอ ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง